

Cyclofosfamide (Endoxan®)

Voorgeschreven door de reumatoloog

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

De reumatoloog heeft met u besproken dat u het medicijn cyclofosfamide gaat gebruiken.

In deze folder leest u meer over de behandeling met dit medicijn. U heeft nog een afspraak bij de reumaverpleegkundige. Het is belangrijk dat u deze folder voor de afspraak heeft doorgelezen. Als u nog vragen heeft kunt u deze met de reumaverpleegkundige bespreken.

Werking van cyclofosfamide

Cyclofosfamide is een medicijn dat de celdeling remt (cytostaticum). Hiermee wordt ook de celdeling van ontstekingscellen geremd. Cyclofosfamide wordt gegeven aan patiënten met reumatische ziekten waarbij andere medicijnen onvoldoende helpen.

Cyclofosfamide kan via tabletten of een infuus gegeven worden. In tabletvorm wordt het meestal gebruikt om het ontstekingsproces van reumatoïde artritis te onderdrukken. Daardoor nemen de gewrichtsklachten af. Mensen met systemische sclerose, systemische lupus erythematosus (SLE) en vasculitis krijgen dit medicijn meestal via een infuus.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier.

Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Behandeling met tabletten

Tabletten één keer per dag innemen

Een tablet bevat 50 mg cyclofosfamide. U neemt dit medicijn één keer per dag in. Het beste kunt u de tablet 's ochtends na het ontbijt innemen met een groot glas water. U mag de tabletten niet fijnmaken of kapot kauwen.

Bijwerkingen van de tabletten

In de bijsluiter van uw apotheek staan alle bijwerkingen vermeld die ooit zijn voorgekomen. De meeste bijwerkingen komen zelden voor.

- Cyclofosfamide vermindert de celdeling. Hierdoor kunnen ook stoornissen in de bloedaanmaak in het beenmerg ontstaan. U kunt hierdoor infecties krijgen of blauwe plekken of bloedneuzen. De reumatoloog controleert uw bloedaanmaak regelmatig via bloedafname.
- Leverfunctiestoornissen. Hier merkt u meestal niets van. De reumatoloog controleert uw leverfunctie regelmatig via bloedafname.
- Als u het medicijn langer gebruikt, kunt u last krijgen van een blaasontsteking of bloed in de urine. De blaasontsteking kan telkens terugkomen of langdurig aanhouden. Het is daarom belangrijk om tijdens het gebruik van cyclofosfamide veel te drinken (ongeveer twee liter per dag).

Zeldzame bijwerkingen

- Allergische reacties.
- Longontsteking.
- Na langdurig gebruik kan een tumor ontstaan.

Behandeling met infuus

Cyclofosfamide infuus wordt op de afdeling Dagbehandeling gegeven. Meestal worden de infusen één keer in de vier weken gegeven. Het infuus duurt ongeveer vier tot zes uur. Daarnaast krijgt u via het infuus ook een medicijn ter bescherming van uw blaas.

Bijwerkingen van het infuus

De behandeling met cyclofosfamide infusen kan een aantal bijwerkingen geven.

Op korte termijn

- Direct tijdens of na het infuus kunt u last krijgen van misselijkheid. U krijgt medicijnen tegen de misselijkheid van de reumatoloog.
- Verminderde eetlust. U kunt dan lichte maaltijden en vaker op een dag kleine porties eten.
- Na de behandeling kunt u vocht vasthouden. Zo nodig krijgt u hiervoor een plastablet.

Op langere termijn

Enkele dagen tot weken na de behandeling met het infuus kunt u last krijgen van:

- Stoorissen in de bloedaanmaak in het beenmerg. U kunt hierdoor infecties krijgen of blauwe plekken of bloedneuzen. De reumatoloog controleert uw bloedaanmaak regelmatig via bloedafname.
- Leverfunctiestoornissen. Hier merkt u meestal niets van. De reumatoloog controleert uw leverfunctie regelmatig via bloedafname.

- Haaruitval. Meestal is de haaruitval beperkt. De haargroei herstelt zich als de behandeling is afgelopen.
- Hyperpigmentatie van de huid (bruine vlekken). We raden u aan om fel zonlicht te vermijden.
- Moeheid en een gevoel van ziek zijn kunnen vooral na een aantal infusen optreden. Dit gaat over als de behandeling wordt gestopt of minder vaak wordt gegeven.
- Blaasontsteking of bloed in de urine. Om deze problemen te voorkomen krijgt u extra vocht via het infuus. Verder raden wij u aan om gedurende de eerste dagen na het infuus veel te drinken, ongeveer 2 liter per dag.
- Menstruatiestoornissen. De menstruatie kan verlaat, verminderd of onregelmatig zijn.

Zeldzame bijwerkingen

- Allergische reacties.
- Longontsteking.
- Na langdurig gebruik kan een tumor ontstaan.

Als u koorts of blauwe plekken heeft of als u andere lichamelijke veranderingen tijdens de behandeling merkt waarvan u zich afvraagt of dit door het gebruik van cyclofosfamide komt, neem dan contact op met uw huisarts of reumatoloog.

Door regelmatig bloed en urine te onderzoeken, kan een lever-, blaas-, of beenmergbeschadiging worden opgespoord. Houdt u zich daarom goed aan de afspraken voor bloed- en urinecontrole.

Hygiënische maatregelen

Tot en met **3 dagen** na het infuus of het innemen van de tabletten kunnen resten van dit medicijn in uw urine, ontlasting, braaksel en transpiratievocht zitten.

We raden u aan om het toilet na gebruik twee keer door te spoelen met een dicht deksel. Mannen krijgen het advies zittend te urineren. Het toilet kunt u het best dagelijks schoonmaken met een pH-neutraal of alkalisch schoonmaakmiddel (geen chloor).

Kinderwens, zwangerschap en borstvoeding

- Het gebruik van cyclofosfamide kan blijvende onvruchtbaarheid veroorzaken.
- Mannen met een kinderwens kunnen vóór behandeling via de fertiliteitpolikliniek sperma laten invriezen.
- Vrouwen kunnen eicellen voor later in laten vriezen. Het risico op onvruchtbaarheid hangt deels af van het aantal eicellen die ij het begin van de behandeling in de eierstokken aanwezig is. Mogelijk kan het gebruik van de anticonceptiepil bescherming bieden tegen onvruchtbaarheid.
- Cyclofosfamide kan schadelijk zijn voor een ongeborn kind. Zowel mannen als vrouwen moeten daarom tijdens de behandeling en tot drie maanden daarna voor betrouwbare anticonceptie zorgen.
- Cyclofosfamide komt in de borstvoeding terecht. Tijdens de behandeling mogen vrouwen geen borstvoeding geven.

Gebruik van cyclofosfamide samen met andere medicijnen

- Vertel uw arts over uw behandeling met cyclofosfamide.
- Het gelijktijdig gebruik van verschillende medicijnen is niet altijd veilig.

Vertel uw huisarts, tandarts en specialist daarom altijd welke medicijnen u gebruikt. Denk hierbij ook aan uw eventuele gebruik van zelfzorgmedicatie.

Vaccinaties

De jaarlijkse griepvaccinatie (griep prik) wordt aanbevolen. Bespreek dit met uw huisarts. We raden u aan om andere vaccinaties eerst met uw huisarts of reumatoloog te overleggen.

Meer informatie

Meer informatie over reumatische aandoeningen en medicijnen vindt u op de website van ReumaNederland, www.reumanederland.nl

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur naar de polikliniek Reumatologie, tel. (078) 654 12 35. We beantwoorden uw vragen graag.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
augustus 2020
pavo 0900